

SÛRETPERESTLİK

"Tenbih: Lafızperestlik nasıl bir hastalıktır öyle de suretperestlik ve üslûbperestlik ve teşbihperestlik ve hayalperestlik ve kafiyeperestlik şimdi filcümle, ileride ifrat ile tam bir hastalık ve manayı kendine feda edecek derecede bir maraz olacaktır."[\[1\]](#)

- * Ahirz amanın muvazzafı olan Bediüzzaman, "**konuşmak ve konuşkan olmak**" bir hastalık olduğunu bize söylemiştir.
- * Tıpkı bu konuşkanlık hastalığı gibi "**görünüşe ehemmiyet vermek**" ve kendi ile alakadar olan şeylerle meşgul olmak ve bu hevese hizmet eden her şeyi mübah görmek de bir hastalıktır.
- * Bir başka hastalık ise "**benzemek ve benzetilmek**"tır.
- * Diğer birisi ise "**hayal aleminde yaşamak**"tır.
- * Daha bir başkası ise "**vezinli ve şairane konuşmak**"tır.

Bunları ahir zamanın hekimi Bediüzzaman Said Nursi 1908'lerde keşfetmiş, miladi XX. asrın hastalıklarının emarelerini reçete etmiştir. O zamanlar bu hastalık belirtileri çıkmış mürur-u zamanlar bu emareler illet ve hastalık olacağını söylemiştir. Bunları ele alalım.

İnsanlar şu teknolojik asırda, teknolojinin getirdikleri ile bu maraz-ı hafiler daha da tezayüd etmiştir.

İşin bir başka yanı ise, aynı hastalığa mübtela olanlar birbirini bulmuştur. Bu sayede aynı mizaç sahipleri birbirlerini tanımıştır.

Konuşmak yani lafızperestlik ise almış başını gidiyor. Avamca "**Ağzı olan konuşuyor.**" sözü buna bakıyor. Konuşmak eğer haddinden fazla ve lüzumsuzsa, insan vicdanındaki boşluğu gidermek ve vicdanını susturmak için yapmaktadır ibadetlerde noksanlık varsa.

Güzel konuşmak bir sanattır, yani sanat-ı ilahiyedir. Lakin kendisine bu istidad verilmemiş olanlar bu kabiliyeti kazamak için konuşmaya çalışması da komik şeylere sebep olmaktadır.

“Fitrî karagözlülük, sun’î (yapma) karagözlülük gibi değildir. Yani yapma ve sun’î olan bir şey ne kadar güzel ve ne kadar kâmil olursa olsun, fitrî ve tabîî olan şeylerin mertebesine yetişemez ve onun yerine kaim olamaz. Herhalde sun’iliğin yanlışlıkları, onun ahvalinden, etvarından belli olacaktır.[2]”

Bazen görürüz büyük gaflar yapılır bu işte bu meselenin mücessem misalidir. Farklı düşünüp farklı konuşmanın bir tezahürüdür. Bir zaman bazıları bu sun’iliğe aldansa da daim aldatamayacaktır. Bir süre sonra bu iğfal, aldatma son bulacaktır. Bazıları da bu sözlerle sihir yapmakta o başka mesele her ne ise... Vezinli ve şairane konuşmakta bunun benzer bir versiyonudur.

Hayal aleminde yaşamak ise bu zamanda birçok kimsenin tv dizileri sebebiyle zihninde tahayyül haddinden fazla gelişmekte ve zihnin/dimağın diğer 6 kısmını yutmak derecesine gelmektedir. Hayal alemi o kadar o kadar şişiyor ki, insanı âdeta parmaklıkları hayalden örülmüş olan bir hapisane.. veya sanal kurgusal alemde insan yaşamakta. Bu aleme hassaten hanımlar ve çocuklar müptela olmaktadır. Çünkü tv ile ekseriya hemhal olanlar bunlar. Erkekler de yok mu; bir hayli erkeklerde de var. Yolda giderken kendi kendine konuşan, elinden tableti, telefonu düşmeyen fertler artmakta.

İşte bu kitlenin ortak noktası tahayyül hapishanesinde mahkum olmalarıdır. Kalabalıklaşan dünyada, teknolojinin getirdiği hayal alemine kapanan insanlar yalnızlaşmaktadır. Bir yerde çay içmek için giriyorsunuz ellerde telefonlar dör beş kişi oturuyor aynı masada, lakin her biri bir dünyadalar.

“Mimsiz medeniyet, taife-i nisayı yuvalardan uçurmuş, hürmetleri de kırmış, mebzul metayı yapmış. Şer'-i İslâm onları Rahmeten davet eder eski yuvalarına. Hürmetleri orada, rahatları evlerde, hayat-ı ailede. Temizlik zînetleri.[3]”

Bu mesele hakikaten gerçekte müthiştir dehşetlidir. **"Uçurmuş"** tabirini Üstad kullanmış. Erkekler işe gitmesi ile hanımların evde tv, internet vb ile başbaşa kaldığı muhakkaktır. Uydu bağlantısı olan tv ve internet yukarıdan eve gelmekte ve onlarla hemhal olan hanımlar o uydu bağlantıları ile âdeta evinden uçmakta; başkasının ya telefonuna ya bilgisayarına konmaktadır.

Hal böyle olunca kıymetsiz bir şey olarak hanımlarımız, kardeşlerimiz kendilerini heder etmekte. Tv ve internetten, tablet vb şeylerden uzak durmaları ile hürmetlerini kazanacaklarını görmek zor değildir. **Rahatları evdedir, huzurları**

ailededir.

Bir başka maraz ise suretperestliktir. Bu maraz belki hayalperestlik marazının içerisinde bir şeydir veya hayalperestlik marazının afaki dışı vurumudur. Yani hayal hapishanesine hapsolmanın enfüsü iç alemi **hayalperestlik**, dış alemde görünen şekli ise **suretperestliktir.**

Bu suretperestlik o kadar sirayet etmiş ve derimize yapışmış ki âdeta suretperest olmayanımız yok gibi. Teknoloji de bu suretperestliği körüklemekte. Mesela **tweter, facebook, watsapp** vb uygulamalara bakılınca, birisinin sayfasına girin muhtelif zaman, zemin, şekillerde çekilmiş fotoğraflar dolu. Yeni bir kıyafet, güzel bir sofa veya bir aile fotoğrafı veya... veya... gibi. Bunların hepsi suretperestlik belirtileridir.

Bir zamanlar birisinden resim almak büyük maharetken, şimdi her yerde nerede ise hassasiyeti kaybolmuş veya gaflete düşmüş olanlarımızın fotoğrafları bulunmakta. Fotoğraf vermek birisine, bir zamanlar başka manaya gelirken şimdi ise nerede ise ahlaksız fotoğraflarla her yer doldu. Reklam panoları, afişler... şunlar bunlar.

Mesela birisinin evine ziyarete gidiyorsun duvarda, orada burada muhtelif fotoğraflar var. Herkes görsün diye oralara koyulmuş. İnsan nasıl kıskanmadan öyle şeyleri serpiştiriyor anlamıyorum. Sonra ortaya abuk subuk nesil ve fikirler türemekte...

Geçenlerde birisinin üzerinde bir tşört ve şu yazmakta **“my mother a whore”** yani **“benim annem fahişe”** yazmakta. Bu Müslüman ülkesinde böyle, düşünün siz ötesini.

“Medeniyet ise, kadınları yuvalarından çıkarıp, perdelerini yırtıp, beşeri de baştan çıkarmıştır. Halbuki aile hayatı, kadın-erkek mabeyninde müteakabil hürmet ve muhabbetle devam eder.”

“Halbuki açık-saçıklık, samimî hürmet ve muhabbeti izale edip ailevî hayatı zehirlemiştir.”

“Hususan suretperestlik, ahlâkı fena halde sarstığı ve sukut-u ruha sebebiyet verdiği şununla anlaşılır: Nasilki merhume ve rahmete muhtaç bir güzel kadın cenazesine nazar-ı şehvet ve hevesle bakmak, ne kadar ahlâkı tahrib eder. Öyle de: Ölmüş kadınların suretlerine veyahut sağ kadınların küçük cenazeleri hükmünde olan suretlerine hevesperverane bakmak, derinden derine hissiyat-ı ulviye-i insaniyeyi sarsar, tahrib eder.[4]”

Bir kadının açık saçık olarak sokaklarda dolaşması ise;

“... yarım çıplak hanımlardır ki, açık bacağıyla dehşetli bıçaklarla ehl-i imana taarruz edip saldırıyorlar... o kalblerden bir kısmını öldürüyorlar.[5]”

“o bıçaklı bacaklar cehennemın odunları olup, en evvel o bacaklar yanacaklarını ve dünyada emniyet ve sadakatı kaybettiği için, hilkaten çok istediği ve fitraten çok muhtaç olduğu münasib kocayı daha bulamaz. Balsa da başına bela bulur.”

"Hattâ bu hâlin neticesi olarak o âhir zamanda, bazı yerlerde nikâha rağbetsizlik ve riayetsizlik yüzünden, kırk kadına bir erkek nezaret edecek derecede ehemmiyetsiz, sahibsiz, kıymetsiz bir surete gireceği, hadîsin rivayetinden anlaşılıyor.[6]"

Tv şu anda topluma ahlaksızlık akıtan bir kanalizasyon gibi. Hem ahlakı tahrip ediyor hem insanları tahayyüle hapsediyor. Hayalde neler düşünüyor bilinmemekte. Zaten geleneksel aile yapımızı dinamitleyen bu ne idüğü belirsiz film/diziler değil mi? Evlenenler neden bir kısmı senesini doldurmadan ayrılmakta ve ALLAH'ımızın sevmediği bir şeyi işlemeye sevkeden sakın bu kanalizasyon olmasın?

Açık saçıkla insanları manen bozup siretini domuza kadar giden bir hale getiriyor.

“Şu medenîlerden çoğunun, eğer içini dışına çevirirsen, görürsün: Başta maymunla tilki, yılanla ayı, hınzır. Sîreti olur suret...[7]”

Bu vecize siret-i beşerin siretinin bozulma sıralamasını yapmakta. Başta taklit eder bu maymun vasfı, sonra sinsi ve içten pazarlıklı olur tilki vasfı, sonra başkasına zarar verir bu yılan vasfı, sonra laftan anlamaz ve kaba kuvvete güvenir ayı vasfı, sonra artık apolitik yani kutsal hiçbir şeyi önemsemeyen bir vafsa gelir bu ise hınzır-domuz vasfı. Domuzlaşan birisi artık ne namusunu kıskanır ne de bir kutsala önem verir.

Tv'de sefahat ahlaksızlık işlene işlene artık insanlar günahlara duyarsız hale getiriliyor. Bu ise siretini bozuyor ve ruhunu incitıyor. Birçok şeyi normal görüyor. Bu zamanda olur mu böyle günah ayıp, sene 2015 olmuş gibi şeyleri söyletiyor. Beşeriyetin yoluna dinamit koyup beşeriyetin kanını ve ahlakını içiyor, sömürüyor sömürüyor! Geride ise içerisi boşaltılmış ve özü gitmiş sadece posası kalmış bir nesil görüyoruz.

Ahlaken ve maneviyaten çöken kimseler ruhunun sıkıntısını bastırmak için çeşitli şeylerle meşgul olur. Bu meşguliyetler ise ekseriya heva ve hevaperestane olan

şeylerdir.

“Ve nefsin tapacak derecede sanem ittihaz ettiği mahbublardan yüzünü çevirtmektir.[8]”

O halde akli başında olan insan için Kâbe'deki putları yıkmaktan daha zor olan içimizdeki putları yıkmak elzemdir, elzemdir, elzemdir. Aksi halde putlarımız çoğalacak ve başkalarını ilah edinmek kaçınılmaz olacaktır.

İç alemde hayalperestlik dış alemde suretperestlik olan bu hal kalb ve ruhtaki marazı işletiyor. Bizler de Risale-i Nur'un eczaları ile marazlarımızı tedavi etmekten başka bir çıkış yolu görünmemekte.

Tv, telefonlar ve oyunlar, internet vb. şeylerden uzak durarak hayal mahkumiyetinden kurtulabiliriz.

Dipnotlar:

[1] [Muhakemat, İkinci Makale \(Unsuru'l-Belagat\).](#)

[2] [İşaratü'l-l'caz, Bakara Suresi 23-24. Ayetlerin Tefsiri.](#)

[3] [Sözler, Lemeât.](#)

[4] [age., Yirmi Beşinci Söz, Birinci Şule.](#)

[5] [Tarihçe-i Hayat, Isparta Hayatı; Gençlik Rehberi, s. 25.](#)

[6] [Tarihçe-i Hayat, Isparta Hayatı; Gençlik Rehberi, s. 26.](#)

[7] [Sözler, Lemeât.](#)

[8] [Mesnevi-i Nuriye, Hubab.](#)